

De foto's van Sebastiaan Knot hebben een diepte waar geen einde aan lijkt te komen. | Foto: Project 2.0 Gallery

Sebastiaan Knot bij Project 2.0 Gallery

'Als je beter kijkt, zie je soms iets heel anders'

Fotograaf Sebastiaan Knot werkt met licht en kleur. Van volledige controle naar complete chaos. Hij heeft een solotentoonstelling bij Project 2.0 Gallery die emoties oproept.

Door Margreet Hofland

Fotografen die op een Rembrandteske manier werken, gebruiken soms de metafoor 'Schilderen met licht'. In het geval van Sebastiaan Knot (Groningen, 1970) is het niets anders dan de werkelijkheid, hij gebruikt licht zoals een schilder zijn verf gebruikt en gaat uit van het feit dat wat wij waarnemen eigenlijk alleen een weerkaatsing van licht is. Zonder licht is er geen beeld en dat licht kan verschillende kleuren hebben. "Wij nemen heel makkelijk voor lief dat wat we zien de werkelijkheid is, maar die werkelijkheid wordt vooral bepaald door licht en kleur. Is dat wat wij waarnemen de echte werkelijkheid? Met mijn werk stel ik steeds de vraag: wat zie je nu eigenlijk? Als je beter kijkt, zie je soms iets heel anders," zegt Knot. "Kleuren mengen met licht werkt anders dan met pigmenten. Ik zie niets als ik aan het werk ben, ik weet niet exact hoe het resultaat eruit komt te zien, maar ik stuur het wel. Ik wéét

wat bepaalde kleuren met elkaar doen. Alles wat je hier nu ziet, is ontstaan in de camera."

Explosies van kleur

De expositie 'of photons and wavelengths: luminous encounters' van Knot bij Project 2.0 Gallery bestaat uit explosies van kleur in vier series. De composities gaan van volledige controle naar complete chaos, een kleurenspeel dat varieert van lila en groen tot oranje en fuchsiaroze. "Mijn thema kan van geometrisch-abstract tot expressionistisch gaan. De vorm is voor mij minder belangrijk, zolang het maar niet figuratief is."

Knot is grafisch ontwerper en is daarnaast al dertig jaar fotograaf. "In het begin maakte ik ook wel portretten en commerciële, representatieve werk. Dat verwachten de mensen meestal van een fotograaf. Nu stel ik dat ter discussie. De meesten die mijn werk zien, geloven niet dat het foto's zijn."

Er is een aantal werken waar je na lang kijken in wegzinkt, op een manier die vergelijkbaar is met de schilderijen van Mark Rothko (1903-1970): alsof je erin verdrinkt. De vage contouren maken je duizelig, het is lastig om te focussen op één onderdeel, de kleuren trekken je het beeld in. Het is inderdaad moeilijk te geloven dat het écht foto's zijn. Ander werk is juist samengesteld uit doorzichtige kleurvlakken met strakke lijnen, die elkaar overlappen.

In 2022 exposeerde Knot in Aix-en-Provence (Frankrijk). Zijn foto's waren onderdeel van de tentoonstelling 'Vasarely Legacy' met onder meer werk van Victor Vasarely (1906-1997), een van de belangrijkste vertegenwoordigers van de optical art (op-art). Vasarely bracht de toeschouwer op een dwaalspoor met geometrische vormen die zich van de achtergrond leken los te maken of door hen in oneindige tunnels te laten belanden. Het werk van Sebastiaan Knot is verwant, maar het is vooral erg van

'De meesten die mijn werk zien, geloven niet dat het foto's zijn'

hemzelf. Je kijkt een diepte in waar geen einde aan lijkt te komen. Het kleurige vuur in de verte lonkt, de beelden zijn poorten naar de hemel, of naar de hel, zo je wilt.

Magisch

Als je Sebastiaan Knot in een video-opname bezig ziet, dan heeft dat iets magisch. Hij plaatst een compositie van

witte vormen in zijn studio, er is geen spat kleur te bekennen. Eromheen staan studiolampen, hij speelt met kleurfilters. Op het computerscherm eraast is te zien hoe het resultaat groeit naar hoe hij het hebben wil.

"De laatste serie met de doorzichtige kleurvlakken is wat compositie betreft niet uit een vooropgezet plan ontstaan," vervolgt hij. "Hier gingen twaalf verschillende belichtingen aan vooraf, over het vlak verdeeld. Dat geeft lijnen en vlakken. Ik heb er totaal geen controle over. Ik weet niet wat het gaat worden, het is gewoon een wit vlak waar ik op werk en het gebeurt allemaal in het donker. Het beeld wordt opgebouwd uit drie belichtingen: rood, groen en blauw. Die kleuren mengen zich en creëren alle andere kleuren. Het enige wat ik weet, is dat als ik doorga met iedere keer een belichting te geven, ik met een volledig transparant beeld eindig. Wit en overbelicht. Dan bestaat er niets meer."

Geometrisch abstract werk heeft de naam geen gevoel bij de toeschouwer op te wekken, maar Knot is het daar niet mee eens. "Voor mij is niet het mooie van mijn werk essentieel, het moet een verhaal vertellen dat emotie oproept, dat is voor iedereen weer anders."

Sebastiaan Knot, 'of photons and wavelengths: luminous encounters', te zien tot en met zondag 26 mei, Project 2.0 Gallery. Meer informatie: www.project20.nl